

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Història de Catalunya contemporània
Codi	100027
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Tercer curs. Segon semestre
Horari	Dilluns-dimecres, 10,00-11.30 h. Dilluns-dimecres, 16.30-18.00 h.
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a Maria Gemma Rubí i Casals

Departament Història Moderna i Contemporània

Universitat/Institució UAB

Despatx B7-1134

Telèfon (*) 93 586 81 56

e-mail mariagemma.rubi@uab.cat

Horari d'atenció Dilluns i dimecres: 11,30-12,30h.
15,30-16.30 h.

2. Equip docent

Nom professor/a: Maria Gemma Rubí i Casals
Departament Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució UAB

Despatx B7-1134

Telèfon (*) 93 5868156

e-mail mariagemma.rubi@uab.cat

Horari de tutories: Dilluns i dimecres: 11,30-12,30h.
15,30-16.30 h.

3.- Prerequisits

Cap

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

"Història de Catalunya contemporània" és una assignatura de 6 crèdits que insereix dins de la matèria d'Història juntament amb "Prehistòria i història antiga", "Història medieval", també de segon curs i "Història de Catalunya moderna" de tercer curs. Forma part dels 60 crèdits nuclears programats pel tercer curs dels estudiants d'Humanitats, junt amb altres assignatures de les matèries de Filologia clàssica, Filosofia, Llengua, Art, Literatura universal, Literatura catalana i espanyola, Geografia, Món actual, Gestió Cultural i Comunicació. L'assignatura és un estudi dels principals processos socials i fets culturals de la Catalunya contemporània.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	Conèixer la història contemporània de Catalunya i aplicar els coneixements adquirits a l'anàlisi de textos, mapes, gràfiques i taules.
Resultats d'aprenentatge	L'alumne és capaç d'identificar les estructures socials, econòmiques i polítiques de la Catalunya contemporània.
Competència	Interpretar els principals processos històrics de la Catalunya contemporània.
Resultats d'aprenentatge	L'alumne és capaç d'identificar els processos històrics que han donat lloc a la societat catalana contemporània
Competència	Valorar qüestions polítiques i socials del present des d'una perspectiva històrica. Relacionar conceptes i interpretacions passat – present.
Resultats d'aprenentatge	L'alumne és capaç de comentar i analitzar temes del present en funció de la història contemporània de Catalunya.
Competències transversals	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utilitzar el vocabulari i les eines bàsiques que permeten descriure i analitzar els grans reptes de la societat actual. 2. Intervenir en los debats culturals de l'actualitat 3. Relacionar conceptes i informacions de diferents àrees humanes, científiques i socials.
Resultats d'aprenentatge	<ol style="list-style-type: none"> 1.L'alumne és capaç d'utilitzar el vocabulari concret de la matèria i descriure els processos històrics contemporanis. 2. L'alumne és capaç de comentar els grans debats intel·lectuals i culturals actuals 3. L'alumne és capaç d'interrelacionar els diferents elements que s'estudien en les altres assignatures que pertanyen a diferents àrees científiques i socials

6.- Continguts de l'assignatura

Mòdul I. Una de les societats més conflictives d'Europa.

1. L'herència del set-cents. La Guerra del Francès. Els mites i la memòria de la Guerra.
2. La revolució liberal: les bullangues i els orígens de la tradició demorepublicana.
3. Catalunya: la fàbrica d'Espanya.
4. Els orígens del moviment obrer i les condicions de vida de les classes populars.
5. Les resistències al liberalisme: la cultura política del carlisme.

Mòdul II. La Restauració i l'eclosió d'una nova societat (1876-1931).

6. El sistema canovista i el caciquisme a Catalunya.
7. Els orígens del catalanisme. La Renaixença. El catalanisme regionalista i el catalanisme d'arrel federal i republicana.
8. La descomposició del sistema de torn dinàstic i el sorgiment d'un nou sistema de partits. La Solidaritat Catalana.
9. Obrerisme, conflictivitat social i anticlericalisme. La Setmana Tràgica.
10. La crisi de 1917, el pistolerisme i la dictadura de Primo de Rivera.

Mòdul III. Els convulsos anys trenta.

11. "La caseta i l'hortet": la Segona República a Catalunya i la seva evolució política.
12. La Generalitat republicana. El procés d'obtenció de l'autonomia política: des de la Mancomunitat a l'Estatut de Núria. El seu abast i els seus límits.
13. L'esclat de la guerra i els projectes revolucionaris.
14. La guerra viscuda a la reraguarda: violència política, fam, refugiats i bombardeigs.
15. El cost humà de la guerra i la realitat de l'exili.

Mòdul IV. Catalunya sota el franquisme i el model de transició a la democràcia (1939-1980).

16. La repressió: columna vertebral del règim.
17. La supervivència entre el "racionamiento" i l'estraperlo.
18. El "vichy" català i els suports locals al règim. Els altres catalans: immigració i "desarrollismo".
19. L'oposició a la Dictadura. L'Assemblea de Catalunya i la recuperació de l'autogovern.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

Assistència a classes teòriques dirigides pel professor.

Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor.

Lectura comprensiva de textos.

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

La matèria del primer qüestionari comprendrà els blocs I i II. Si l'estudiant l'aprova, queda alliberat d'aquesta matèria. La matèria del segon qüestionari i de la prova escrita comprendrà els blocs III i IV.

Estudi personal.

Es recomana la lectura atenta de les pautes contingudes a la pàgina web http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/#, que ha estat elaborada pel conjunt de les universitats de parla catalana. Aquí hi trobareu des de com preparar els exàmens, a com preparar una ressenya o redactar un article.

**TIPUS
D'ACTIVITAT****ACTIVITAT****HORES****RESULTATS
D'APRENTATGE****Dirigides**

Classes teòriques dirigides pel/per la professor/a	37,5	Classes magistrals amb suport de TIC i debats en gran grup
Sessions de seminaris i pràctiques dirigides per/per la professor/a	15	Resolució de dubtes i manteniment de discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris

Supervisades

Tutories	12	Sessions concertades per resoldre dubtes i mantenir discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris
Exercicis pautats d'aprenentatge	3	Realització i correcció d'exercicis pautats d'aprenentatge

Autònomes

Estudi personal	45	Integració dels coneixements adquirits. Realització d'esquemes, mapes conceptuals, resums.
Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca d'informació bibliogràfica	30	Lectura comprensiva de textos. Realització de ressenyes, resums i comentaris analítics mitjançant una guia. Estratègies de cerca d'informació. Selecció de materials.

8.- Avaluació

- a) Prova escrita: 30%
- b) Qüestionaris d'autoavaluació: 30%
- c) Ressenya d'un llibre o bé de lectures obligatòries: 30%
- d) Assistència a classe, participació en els col·loquis i en els fòrums virtuals, i seguiment continuat de l'assignatura: 10%.

La nota final s'obté de la suma dels exercicis a i b (bloc 1), que forçosament haurà de ser aprovada, per tal que pugui fer mitjana amb el bloc 2 (exercicis c i d).

La reavaluació revesteix un caràcter obligatori i solament servirà per a pujar nota o bé per a la qualificació d'aquells treballs escrits no presentats o suspesos. Els estudiants que, per motius de força major i ho puguin demostrar de forma degudament acreditada, i que per tant no puguin garantir la seva assistència a les sessions presencials, seguiran una avaluació paral·lela que incorporarà, a banda dels components de l'avaluació més amunt indicats, un treball suplementari. Tots aquells estudiants que abandonin l'assignatura, encara que tinguin algun exercici avaluat, la qualificació final que obtindran serà un suspens, i en cap cas, un "No Presentat".

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Proves escrites	7,5	Integració dels coneixements adquirits. Utilitzar de manera apropiada el lèxic propi de la disciplina. Realització de ressenyes, resums i comentaris analítics mitjançant una guia

9- Bibliografia i enllaços web

a) OBRES DE REFERÈNCIA:

- AA.DD. (1999), *Història. Política, Societat i Cultura dels Països Catalans, 12 volums*, Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana.
- ARMENGOL, Josep; RUBÍ, Gemma, *Vots, electors i corrupció. Una reflexió sobre l'apatia política a Catalunya, 1869-1923*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2012.
- BALCELLS, Albert (dir), *Història de Catalunya*, Barcelona, L'Esfera dels Llibres, 2004.
- FERRER, Ll.; RODO, J.; RUBÍ, G.; TORRAS, M., *Història de l'autogovern de Catalunya*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2006. Edició en castellà del 2007.
- FONTANA, Josep, *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*, Barcelona, Edicions 62, 1998.
- GABRIEL, Pere (dir), *Història de la Cultura Catalana*, 10 vols., Eds. 62, Barcelona 1998-1999.
- HURTADO, Víctor, MESTRE, Jesús i MISERACHS, Toni, *Atlas d'Història de*

Catalunya, Barcelona, Edicions 62, 1995.

MESTRE, Jesús (dir.), *Diccionari d'Història de Catalunya*, Edicions 62, Barcelona 1992.

RIQUER, Borja de, i CULLA, Joan B., *El franquisme i la transició democràtica (1939-1988)*, Barcelona, Edicions 62, 2000.

RISQUES, Manuel (dir.), DUARTE, Àngel, RIQUER, Borja de, ROIG ROSICH, Josep Maria, *Història de la Catalunya contemporània. De la guerra del Francès al nou Estatut*, Barcelona, Mina Editorial, 2006.

SOBREQUÉS I CALLICÓ, Jaume (director), *Història contemporània de Catalunya*, vols. I i II, Barcelona, Columna, 1997-1998.

TERMES, Josep, *De la Revolució de Setembre a la fi de la guerra civil (1868-1939)*, Barcelona, Edicions 62, 1999.

b) BIBLIOGRAFIA DE TEMÀTICA ESPECÍFICA

Es facilitarà a través del Campus Virtual, així com es comentaran alguns llibres de la bibliografia específica dels mòduls a classe.

10.- Programació de l'assignatura

El segon semestre començarà el dilluns 11 de febrer del 2013 fins al dimecres 5 de juny del 2013.
Període de reavaluació: Del 17/06/2013 al 28/06/2013.

PROGRAMACIÓ DE LES ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
8-04-2013	Primer qüestionari d'autoavaluació	Aula habitual	Cap	Autoavaluació (correcció per part de l'alumne, i supervisió posterior de la professora).
5-06-2013	Segon qüestionari d'autoavaluació	Aula habitual	Cap	Autoavaluació (correcció per part de l'alumne, i supervisió posterior de la professora).
22-05-2013	Tutoria monogràfica treball escrit	Aula habitual	Textos	Resolució de dubtes i consultes
5-06-2013	Prova escrita	Aula habitual	Cap	Prova escrita de coneixements
19-06-2013	Tutoria personal	Despatx		Avaluació qualificada i personalitzada
20-06-2013	Tutoria personal	Despatx		Avaluació qualificada i personalitzada

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
29-05-2013	Lliurament treball escrit en format paper	Aula habitual		Síntesi, anàlisi i reflexió